

			Oplegnotitie
Agendapunt	Onderwerp	Kenmerk	Portefeuillehouder
5a	Tussentijdse rapportage januari t/m augustus 2022		Dhr. J. Kottelenberg
Dagelijks Bestuur	Algemeen Bestuur	Samensteller	
13-10-2022	10-11-2022	Dhr. J. van Kastel, dhr. D. van Zanten	

Inleiding

Veiligheidsregio Gelderland-Zuid (VRGZ) rapporteert gedurende het jaar in twee tussentijdse rapportages over haar prestaties. Voor u ligt de tweede tussentijdse rapportage (TR) van 2022 waarin de periode januari tot en met augustus gepresenteerd wordt. De financiële gegevens tot en met augustus zijn gebruikt als basis voor de prognose voor heel 2022.

Uitgangspunt is dat over substantiële afwijkingen ten opzichte van het in de begroting 2022 vastgestelde beleid wordt gerapporteerd. Als activiteiten zich ontwikkelen conform de begroting 2022 is er geen reden tot rapporteren. Hierdoor ontstaat sneller overzicht voor het Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur waar mogelijk bijgestuurd moet worden.

In dit voorblad zijn de ontwikkelingen, financiële prognose en de risico's opgenomen.

Ontwikkelingen

Invloed crisisopvang vluchtelingen uit Oekraïne

De VRGZ heeft voor haar coördinerende taak met betrekking tot de opvang van ontheemden uit Oekraïne, crisisnoodopvang asielopvang en versnelde uitplaatsing statushouders een programmteam ingericht. Naast de ambtelijke inspanning die dit vraagt van diverse sectoren worden ook kosten gemaakt in verband met externe inhuur en koop/huur van materialen. Dit laatste verloopt budgettair neutraal aangezien veiligheidsregio's deze kosten kunnen declareren op grond van het *Bekostigingsbesluit eerste opvang ontheemden Oekraïne door veiligheidsregio's*. Ook voor de opvang van asielzoekers wordt budget vrijgemaakt door het Kabinet.

Op de hoofdtaak van de VRGZ, de operationele dienstverlening op de terreinen van brandweer, ambulancezorg en de meldkamer, heeft deze nieuwe crisis tot nu toe beperkte negatieve invloed gehad. Binnen de sector Crisisbeheersing betekent dit echter opnieuw dat een deel van de reguliere werkzaamheden waar nodig en mogelijk worden uitgesteld, zodat medewerkers kunnen bijdragen aan de regionale crisisorganisatie, c.q. het programmteam. Zie hiervoor hoofdstuk 2 Crisisbeheersing.

Regionaal Beleidsplan 2020-2023

Een aantal activiteiten is afgerond of opgenomen in reguliere taken. De meeste activiteiten lopen nog, waarvan een aantal met vertraging door de coronacrisis en de Oekraïne-crisis. Met name bij het beleidsthema 'Risicogericht werken' zien we op dit moment bij de activiteiten een vertraging, zoals bij 'het Programma Risicobeheersing actualiseren', 'de zorginstellingen voorbereiden op regionale risico's', 'het opstellen van een zorgrisicoprofiel' en 'het met de gemeenten nagaan welke risico's uit het regionaal risicoprofiel in de gemeente spelen t.b.v. advisering'.

Daarnaast is het verkennen van het risico 'gevolgen criminaliteit voor fysieke leefomgeving/veiligheid' nog niet met de uitvoering gestart. Sommige activiteiten lopen ook langer door dan gepland door aanpassingen van de aanpak, personeelwisselingen of door bijvoorbeeld het naar achteren schuiven van de ingangsdatum van de Omgevingswet.

Financieel

Financiële impact Oekraïne en corona

In deze rapportage is rekening gehouden met de kosten die de VRGZ maakt in het kader van de eerste opvang van vluchtelingen (het geheel van maatregelen en voorzieningen, met inbegrip van de voorbereiding daarop). De kosten zijn gelijk aan de opbrengsten omdat deze volledig vergoed zullen worden door het Rijk (en verlopen derhalve kostenneutraal voor de VRGZ). Een voorlopige inschatting van de totale kosten in 2022 komt uit op € 2.200.000,-. Voor corona is € 35.000,- opgenomen voor o.a. zelftesten. Vanzelfsprekend kunnen beide bedragen nog fors afwijken afhankelijk van de ontwikkelingen in de komende maanden.

Samenvatting

bedragen x € 1.000,-	Totaal VRGZ	Programma RAV	Programma C&R
Ontwikkeling financieel resultaat			
Verwacht resultaat voor bestemming	573	636	-63
Mutaties bestemde reserves	669	0	669
Mutaties algemene reserves	0	0	0
Verwacht resultaat na mutatie reserves	1.242	636	606
Resultaat gewijzigde begroting			
	-41	0	-41
Bijstelling verwacht resultaat	1.283	636	647

Toelichting Programma Crisis- en Rampenbestrijding

Het programma Crisis- en Rampenbestrijding sluit naar verwachting af met een beperkt positief resultaat van € 606.000,-. Dit is slechts 1 % van de totale lasten. Belangrijkste oorzaak voor dit positieve resultaat zijn de verwachte extra opbrengsten voor detachering en een hogere indexatie van de Rijksbijdrage (BDuR). Daarnaast valt de post onvoorzien vrij.

De resultaten worden nog maar beperkt beïnvloed door de hoge inflatie (13,6%¹ in augustus). Dit heeft vooral te maken met het feit dat de meeste contracten afgesloten zijn voordat de inflatie is gaan stijgen. Deze contracten zullen geleidelijk aflopen in de komende jaren en dat zal leiden tot toenemende lasten. Hoeveel dat exact zal zijn is op dit moment nog niet in te schatten, maar het lijkt onvermijdelijk dat de reeds vastgestelde begroting 2023 overschreden gaat worden. Met de huidige inflatiecijfers is de algemene reserve mogelijk ook niet voldoende.

De realisatie tot en met augustus en de prognose tot en met december leiden tot een aantal wijzigingen. Het effect van deze wijzigingen is een positieve bijstelling van het resultaat voor 2022 met € 647.000,- naar € 606.000,-. De belangrijkste oorzaken voor dit positieve resultaat zijn:

- Extra opbrengsten voor detacheringen (€ 200.000,-): een aantal medewerkers wordt vanuit de veiligheidsregio gedetacheerd naar het IFV. Dit zijn tijdelijke detacheringcontracten, waarbij de medewerkers een bijdrage leveren aan landelijke ontwikkelingen. In veel gevallen zijn dat onderwerpen waar zij regionaal al mee belast waren, waardoor vervanging niet of beperkt

¹ Bron CBS: Nederlandse inflatie volgens Europese prijsindex (HICP)

noodzakelijk is. De medewerkers keren daarna weer terug bij de veiligheidsregio waardoor dit voordeel tijdelijk is.

- Het programma C&R behelst ruim 350 fte. Op dit moment is een deel van de formatie niet ingevuld (circa 6%), dit leidt tot een onderschrijding op de loonsom. Een aantal functies blijkt moeilijk ingevuld te kunnen worden als gevolg van specifiek benodigde kennis en schaarste op de arbeidsmarkt. Ook vindt op meerdere plekken interne doorstroming plaats op openstaande vacatures waardoor als gevolg daarvan elders in de organisatie weer nieuwe vacatures ontstaan. Daarnaast wordt gewerkt aan een flexibele schil binnen de organisatie om als organisatie wendbaarder te zijn in de veranderende samenleving. Om de operationele werkprocessen te kunnen waarborgen wordt waar nodig extern personeel ingehuurd. Extern personeel is wel fors duurder waardoor niet alle formatieplekken opgevuld kunnen worden. Er zijn dus werkzaamheden die niet of beperkt uitgevoerd worden. Voorsnog vindt dit niet langdurig op dezelfde plekken plaats waardoor dit niet tot structurele problemen leidt. Per saldo leidt dit tot een voordeel van € 360.000,-.
- Aangezien een aantal oud-medewerkers inmiddels een nieuwe dienstbetrekking heeft kan een deel van de voorziening niet actieven vrijvallen. Daarnaast is sprake van nieuwe instroom. Dit leidt per saldo tot een mutatie van € 131.000,-.
- De VRGZ reserveert verlofuren in financiële zin. Vanaf 2022 mag extra verlof worden gespaard en moet over alle opgebouwde verlofuren ook IKB worden uitgekeerd. Deze wijzigingen zorgen in 2022 tot een extra incidentele uitzetting van € 284.000,-.
- De stijging van het aantal inzetten voor hulpverlening (zie toelichting 4.2.1 incidentbestrijding tabel 4 van bijgevoegde TR) en de stijging van het aantal langdurige inzetten is ook terug te zien in de realisatie van de vrijwilligersvergoedingen. Ook wordt in 2022 weer meer realistisch geoefend ten opzichte van de afgelopen jaren (toen door corona minder geoefend kon worden). Voor dit jaar wordt derhalve een overschrijding verwacht van € 280.000,-. Omdat deze post beïnvloed wordt door meerdere ontwikkelingen (andersoortige incidenten, aangescherpte oefen- en opleidingseisen, etc.) is op dit moment nog niet inzichtelijk welk deel van deze overschrijding structureel is. De uitnutting op deze post zal daarom de komende tijd nauwlettend gemonitord worden.
- De kapitaallasten vallen € 32.000,- lager uit dan begroot. Een deel van de investeringen wordt onder andere als gevolg van leveringsproblemen bij de leveranciers later dit jaar opgeleverd of doorgeschoven naar 2023. Deze uitgestelde investeringen zorgen ervoor dat de kapitaallasten over deze investeringen in 2022 incidenteel lager zullen uitvallen. De trend in de afgelopen jaren is wel dat de realisatie en de begroting naar elkaar toe groeien. Deze doorschuivingen hebben geen invloed op de dienstverlening van de veiligheidsregio.
- Het renteresultaat valt naar verwachting positiever uit als gevolg van een lagere financieringsbehoefte. Dit is mede het gevolg van het doorschuiven van een deel van de investeringen voor 2022 (€ 63.000,-).
- Voor 2022 was een vrijval uit de bestemde reserves begroot van € 869.000,-. Als gevolg van de onderschrijding van de formatie van brandweercentralisten hoeft de begrote vrijval van € 200.000,- uit de bestemde reserve Meldkamer niet plaats te vinden.

Naast de bestemde reserve Meldkamer kent de VRGZ nog een aantal bestemde reserves. We zien dat door de coronacrisis en de vluchtelingen crisis diverse trajecten vertraging oplopen waardoor de vrijval van de bestemde reserves naar verwachting lager uit zullen vallen. Dit zal in de jaarrekening zichtbaar gemaakt worden. De effecten op de stand van de reserves worden in paragraaf 6.4 toegelicht van de bijgevoegde rapportage.

De belangrijkste bijstellingen zijn opgenomen in tabelvorm in Bijlage 1 en in bijgevoegde TR nader toegelicht.

Samenvatting

C&R bedragen x € 1.000,-	Gewijzigde begroting 2022	Bijstelling	Verwachting 2022
Totaal baten	53.097	2.762	55.859
Totaal lasten	54.007	1.915	55.922
Totaal saldo baten en lasten	-910	847	-63
Toevoegingen reserves	0	0	0
Onttrekkingen reserves	869	-200	669
Resultaat C&R	-41	647	606

Toelichting Programma Ambulancezorg (RAV)

Het verwachte resultaat voor 2022 van de AZGZ laat een positief resultaat zien van € 636.000,-. In 2019 is in opdracht van AZGZ en zorgverzekeraars een onderzoek uitgevoerd naar de financiering en bekostiging van AZGZ. De uitkomsten van dit onderzoek en de gesprekken met verzekeraars hebben geleid tot een verhoging van het budget. Daarnaast is afgelopen jaar aangegeven dat de budgetparameters vanuit de NZa nu beter aansluiten. Dat effect werkt ook door in 2022. Het grootste effect in 2022 heeft te maken met de uitbreiding van het aantal diensten. Volgens het referentiekader van het RIVM moet AZGZ meer diensten leveren. Dit is onder andere gebaseerd op het volume van het ritaanbod. Met zorgverzekeraars zijn afspraken gemaakt om dit financieel mogelijk te maken. AZGZ heeft vol ingezet op het vinden en opleiden van personeel om deze uitbreiding mogelijk te maken. Er is genoeg personeel geworven en opgeleid zodat per december zeven dagen per week een extra dagdienst ingezet wordt. Het effect hiervan op de aanrijtijden voor heel 2022 zal beperkt zijn. Daarnaast zal een nieuwe groep medewerkers begin 2023 bekwaam en bevoegd zijn om te starten. Hiermee kan het aantal diensten verder uitgebreid worden.

In de kosten is een stijging van personeelslasten te zien. Dit komt in eerste instantie door de uitbreiding van het aantal diensten. De medewerkers die hiervoor nodig zijn verklaren de grootste stijging. Daarnaast zorgt het steeds groter wordende volume ritaanbod niet alleen tot meer personeel op de auto, maar ook tot meer mensen in de ondersteuning. Gecombineerd met steeds meer kwaliteitseisen en informatie uitvragen, leidt dit tot de aanstelling van een nieuwe functionaris op de afdeling Kwaliteit en informatie. En tot slot worden met name op de meldkamer uitzendkrachten ingehuurd in verband met personeelskrapte.

Met het verwachte positieve resultaat zal de Reserve Aanvaardbare Kosten (RAK) aangevuld worden. Dit betekent dat de huidige reserve van 6,0% van de omzet kan stijgen tot 7,7% van de omzet waarmee de minimale bestuurlijke norm van 10% niet behaald zou worden. Het verwachte resultaat 2022 bestaat uit een aantal incidentele bijstellingen. Het genormaliseerde resultaat zal nihil zijn. De resultaten tot en met augustus en de prognose voor de rest van het jaar leiden tot een aantal wijzigingen. De belangrijkste bijstellingen staan in paragraaf 6.2 van bijgevoegde rapportage.

Belangrijkste risico's

Schaarste materialen

Naast de risico's ten aanzien van schaarste van personeel en de stijgende prijzen zien we ook dat de levertijden van diverse producten en diensten onder druk staan. Voorbeelden zijn levering van ambulances, wassen van beroepskleding, wachttijden voor onderhoud van het vastgoed en andere materialen die direct nodig zijn voor het primair proces.

Inflatie

Het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) berekende dat inflatie in Nederland in augustus 2022 verder steeg naar 13,6 procent (zie ook onderstaande grafiek). Niet eerder was de inflatie zo hoog. Concreet betekent dit dat de prijzen in augustus gemiddeld 13,6 procent hoger lagen dan een jaar geleden. Deze prijsstijging wordt met name gedreven door hogere energieprijzen.

Al meer dan een jaar is de inflatie in Nederland hoog. In augustus vorig jaar kwam de inflatie voor het eerst in lange tijd boven de 2 procent uit. Langzaamaan zien we dat leveranciers de prijzen van diverse producten en diensten verhogen. De verwachting is dat de prijzen over de volle breedte zullen stijgen. De VRGZ heeft een groot deel van het inkoopvolume vastliggen in contracten met wisselende looptijden en afspraken. We voorzien dat we de komende jaren te maken krijgen met prijsstijgingen, hoe hoog deze zullen zijn, is nu nog niet te voorspellen.

Naast het risico ten aanzien van de stijgende prijzen zien we ook dat de levertijden van diverse producten en diensten onder druk staan als gevolg van de achtereenvolgende crises.

Arbeidsmarkt

De krapte op de arbeidsmarkt houdt de komende tijd aan en beperkt zich niet meer tot specifieke sectoren of specialistische functies. Daarnaast zien we een toenemende vraag aan veiligheidsregio's waardoor krapte nog beter voelbaar wordt. Ook bij een eventuele recessie – die door CPB en SER worden genoemd – worden blijvende tekorten voorzien. De vraag naar personeel is onverminderd groot en het beschikbare aanbod is relatief laag. De verwachting is dat dit een kostenoprijvend effect heeft door stijging van lonen en secundaire arbeidsvoorwaarden. Ook kan het niet tijdig kunnen invullen van vacatures de kwaliteit onder druk zetten en leiden tot een hogere werkdruk en/of verzuim. Personeelsbeleid gericht op het binden en boeien van onze werknemers en het tijdig inspelen op voorziene ontwikkelingen in ons personeelsbestand is een toenemend aandachtspunt.

Beslispunten

- Vaststellen van de Tussentijdse rapportage januari t/m augustus 2022.

Bijlagen

1. Belangrijkste verschillen programma C&R t.o.v. de begroting
2. Tussentijdse rapportage januari t/m augustus 2022

Bijlage 1

Onderstaand zijn de belangrijkste verschillen ten opzichte van de begroting opgenomen.

Opbrengsten

Meeropbrengsten detachering	€	200.000
Rijksbijdrage	€	173.000
Doorbelasting GGD	€	-125.000
Opbrengst FLO	€	128.000
OMS bijdrage	€	135.000
Overige mutaties	€	37.000
Totaal opbrengsten	€	548.000

Kosten

Personeelskosten

Minder formatie in dienst	€	-1.700.000
Inhuur extern personeel	€	1.340.000
Mutatie voorziening niet actief personeel	€	-131.000
Vrijwilligersvergoedingen	€	280.000
Reservering IKB over verlofsaldo	€	284.000
Overige personeelslasten	€	21.000
<i>Totaal personeelslasten</i>	<i>€</i>	<i>94.000</i>

Corona gerelateerde kosten (zelftesten en PBM)	€	35.000
Kapitaallasten en rentelasten (uitstel en leveringsproblemen)	€	-95.000
Doorbelasting afhijzingen aan AZGZ	€	-45.000
Implementatiekosten samenvoeging meldkamers	€	100.000
Brandstofkosten	€	126.000
Uitstel uitvoering achterstallig onderhoud	€	-125.000
Doorbelasting aan AZGZ voor bedrijfsvoering	€	-151.000
Vrijval post onvoorzien	€	-187.000
Overige mutaties	€	-51.000
<i>Totaal overige lasten</i>	<i>€</i>	<i>-393.000</i>

Totaal kosten	€	-299.000
----------------------	----------	-----------------

Totaal saldo opbrengsten en kosten	€	847.000
---	----------	----------------

Bijstelling bestemde reserves (meldkamer en uitgestelde werkzaamheden)	€	-200.000
--	---	----------

Bijstelling verwacht resultaat	€	647.000
---------------------------------------	----------	----------------